

РЕШЕНИЕ

№ 31014

гр. София, 05.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав, в
публично заседание на 05.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **11** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/. Образувано е по депозирана жалба от "Електроразпределение Юг" ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], [улица], представлявано от юрисконсулт А. Г. Н. срещу Решение № Ж-1076/03.12.2025 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което на дружеството е указано в двуседмичен срок след получаване на Решението да извърши необходимите технически мероприятия и да промени партидата за електроенергия от небитов на битов за обект с ИТН 2763735, находящ се на адрес: в [населено място], [жк], зона В, [жилищен адрес] обект Магазин 7 с титуляр К. И. Х.; както и в едноседмичен срок след приключване на дейностите по т. 1 „Електроразпределение Юг“ ЕАД да предостави на Комисията за енергийно и водно регулиране доказателства за изпълнението им. В жалбата се излагат доводи за нищожност, евентуално за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че задължителните указания са адресирани до ненадлежен правен субект, тъй като „Електроразпределение Юг“ ЕАД е оператор на електроразпределителната мрежа и не притежава лицензия за снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител, поради което не разполага с правомощия да променя статута на клиента от небитов на битов или да прилага цени за битови клиенти. Поддържа се, че поради това решението е с невъзможна за изпълнение разпоредителна част. При условията на евентуалност се поддържа, че решението е постановено в нарушение на материалния закон, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в несъответствие с целта на закона. Излагат се доводи, че процесният обект е с предназначение „за търговска дейност“, което се

установява от строителните книжа, кадастралните данни и документа за собственост, като не е проведена процедура по промяна на предназначението по реда на Закона за устройство на територията. Според жалбоподателя представените от заинтересованата страна документи удостоверяват единствено фактическото ползване на обекта, но не и законна промяна на предназначението му, поради което не обосновават промяна на статута на клиента. Позовава се и на съдебна практика на Върховния административен съд в подкрепа на изложените 1/5 доводи. Прави искане съдът да прогласи нищожността, евентуално да отмени оспореното решение, както и да присъди направените по делото разноски. В съдебно заседание жалбоподателят не се представлява. От юрк. Н. са постъпили писмени бележки, в които поддържа жалбата. Претендира разноски и прави възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение от страна на ответника. Ответникът – КЕВР – в съдебно заседание се представлява от юрк. К., който оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Подробни доводи излага в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Заинтересованата страна – г-н К. И. Х. – не се явява. С молба от 04.03.2026 г. подадена чрез адв. Д. И., Х. излага становище за неоснователност на жалбата. Претендират се разноски по приложен списък /л. 108/. Административен съд – София – град, III отделение, 62 състав, след като обсъди доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверката по чл.168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна: К. И. Х. е клиент на жалбоподателя за обект с ИТН 2763735, находящ се в [населено място],[жк], зона „В“, [жилищен адрес] представляващ Магазин № 7. На 08.07.2025 г. е подал заявление /л. 47/ до „Електроразпределение Юг“ ЕАД за преминаване към регулиран пазар на електроенергия и заплащане на потребената електрическа енергия по цени за битови клиенти. С писмо от 11.07.2025 г. /л. 54/ дружеството е уведомило заявителя, че за промяна на тарифирането и доставката на електрическа енергия следва да представи документ, удостоверяващ битовото предназначение на обекта. На 22.07.2025 г. /л. 76/ Х. е подал ново заявление, към което е приложил нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот /л.78/, Констативен протокол № П 032377/11.10.2024 г. на [община] /л.77/ и удостоверение за облагаеми имуществата и декларирани данни по Закона за местните данъци и такси /л. 82/. С писмо от 23.07.2025 г. /л. 56/ „Електроразпределение Юг“ ЕАД е отказало исканата промяна, като е приело, че обектът е с предназначение „за търговска дейност“ и за преминаване към снабдяване като битов клиент е необходимо предназначението му да бъде променено по реда на Закона за устройство на територията.

С жалба, постъпила в КЕВР с вх. № Е-11ИН-00-400/01.08.2025 г. /л.70 и сл./, К. Х. е оспорил отказа на дружеството. Жалбата е изпратена на „Електроразпределение Юг“ ЕАД за становище и представяне на относимите документи, като с писмо от 12.08.2025 г. /л.45/ дружеството е изложило становище, че процесният обект е присъединен към електроразпределителната мрежа като обект с предназначение „за търговска дейност“, поради което доставяната в него електрическа енергия се използва за небитови нужди и липсват основания за промяна на статута на клиента. Въз основа на събраните по административната преписка доказателства КЕВР е приела, че съгласно § 1, т. 2а и т. 33а от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката разграничението между битов и небитов клиент се извършва според нуждите, за които се използва електрическата енергия, а не според предназначението на обекта.

Комисията е счела, че представените от К. Х. Констативен протокол № П 032377/11.10.2024 г. и удостоверение по Закона за местните данъци и такси удостоверяват, че обектът се използва за жилищни нужди, 2/5 поради което е приела, че същият има качеството на битов клиент. С

Решение № Ж-1076/03.12.2025 г. /л.12/ КЕВР е дала задължителни указания на „Електроразпределение Юг“ ЕАД да извърши необходимите технически мероприятия и да промени партидата за електроенергия на обекта от небитов на битов клиент, както и да представи доказателства за изпълнение на указанията. При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното: Настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е постановено от компетентен административен орган, в рамките на предоставените му със Закона за енергетиката правомощия, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с изискванията за форма.

Не са допуснати нарушения на производството по чл. 22 от Закона за енергетиката и чл. 142 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. На жалбоподателя е предоставена възможност да изрази становище по жалбата, същото е обсъдено от административния орган, като въз основа на събраните доказателства е постановено процесното решение. При постановяването му административният орган е изяснил всички относими към спора факти и е обсъдил възраженията на жалбоподателя, поради което съдът не констатира допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила по смисъла на чл. 146, т. 3 АПК. Спорът между страните се свежда до това дали за определяне качеството „битов клиент“ по смисъла на § 1, т. 2а от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката е определящо фактическото предназначение, за което се използва доставяната електрическа енергия, или предназначението на обекта съобразно строителните книжа и кадастралните данни. Съгласно § 1, т. 2а от ДР на Закона за енергетиката „битов клиент“ е клиент, който купува електрическа енергия за собствени битови нужди, а съгласно § 1, т. 33а „небитов клиент“ е клиент, който купува електрическа енергия за небитови нужди. Същият критерий е възприет и в чл. 2, т. 10 и т. 11 от Директива 2009/72/ЕО, съгласно които разграничението между битов и небитов клиент се извършва според нуждите, за които се закупува електрическата енергия, а не според предназначението на обекта, в който тя се консумира. От систематичното тълкуване на цитираните разпоредби следва, че законодателят е поставил акцент върху предназначението на закупуваната електрическа енергия и нуждите, които тя задоволява, а не върху устройственото предназначение на самия обект. Този извод съответства и на трайно формираната практика на Върховния административен съд по аналогични спорове, според която определящ критерий за разграничението между битов и небитов клиент е предназначението на използваната електрическа енергия, а не устройственото предназначение на обекта (в този смисъл Решение № 6907/22.06.2026 г. по адм. д. № 8583/2025 г. на ВАС, III о., както и цитираната в него практика). В случая от доказателствата по административната преписка се установява, че К. Х. е уведомил дружеството, че процесният обект се използва за жилищни нужди, като към заявлението е представил Констативен протокол № П 032377/11.10.2024 г. на [община], удостоверяващ, че обектът е обзаведен и се използва за жилищни нужди, както и удостоверение за облагаеми имуществата и декларирани данни по Закона за местните данъци и такси, от което е видно, че имотът е деклариран като основно жилище и не се използва за стопанска дейност. 3/5 При тези данни правилно КЕВР е приела, че в конкретния случай не се касае единствено до декларативно твърдение на клиента относно характера на потреблението. Освен подаденото заявление от страна на заинтересованото лице, по административната преписка са представени Констативен протокол № П 032377/11.10.2024 г., удостоверяващ извършена проверка на място и начина на използване на обекта, както и удостоверение по Закона за местните данъци и такси, от което е видно, че имотът е деклариран като основно жилище и не се използва за стопанска дейност. Следователно характерът на потреблението е подкрепен с обективни доказателства. Възраженията на жалбоподателя, че липсата на промяна на предназначението на обекта по реда

на Закона за устройство на територията представлява пречка за признаване качеството „битов клиент“ са неоснователни. Производството пред КЕВР не е насочено към проверка законосъобразността на използването на строежа съобразно устройственото законодателство, а към установяване дали са налице предпоставките по Закона за енергетиката за определяне вида на клиента. Евентуално нарушение на разпоредбите на Закона за устройство на територията подлежи на установяване и санкциониране по предвидения в този закон ред и от компетентните органи, но не обуславя само по себе си отказ за признаване качеството „битов клиент“, доколкото такова изискване не се съдържа в Закона за енергетиката. Предметът на настоящото производство не включва осъществяване на контрол по спазване разпоредбите на Закона за устройство на територията, поради което съдът не дължи произнасяне относно законосъобразността на използването на процесния строеж съобразно неговото предназначение.

Неоснователно е възражението за липса на компетентност на КЕВР. С процесното решение комисията не се е произнесла по гражданскоправен спор между страните, а е упражнила предоставените ѝ с чл. 22 от Закона за енергетиката контролни и регулаторни правомощия по разглеждане на жалби срещу лицензианти. Следователно КЕВР не се намесва в съдържанието на облигационното правоотношение между страните, а упражнява възложените ѝ със закона контролни и регулаторни функции. Неоснователно е и възражението за нищожност на решението в частта му, адресирана до „Електроразпределение Юг“ ЕАД. Безспорно е, че именно до това дружество е било подадено заявлението на К. Х., същото е постановило отказ по искането, участвало е в административното производство и е депозирало становище пред КЕВР.

Като оператор на електроразпределителната мрежа дружеството участва в процедурата по администриране на заявената промяна, поради което правилно е посочено като адресат на дадените от КЕВР задължителни указания. Посоченото обстоятелство изключва възможността да се приеме, че административният акт е постановен спрямо лице, което няма никакво отношение към предмета на производството. Дали крайният снабдител следва да извърши последващи действия по снабдяването с електрическа енергия е въпрос на изпълнението на решението, но не обуславя липса на компетентност на административния орган или невъзможен предмет на постановения административен акт.

Само по себе си обстоятелството, че крайният снабдител осъществява снабдяването с електрическа енергия, не обуславя нищожност на административния акт. По изложените съображения съдът приема, че оспореното решение е постановено от компетентен орган, при правилно приложение на материалния закон, без допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в съответствие с целта на закона. Жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена. 4/5 С оглед изхода на спора и предвид направеното в съдебното производство искане, на ответника следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 102,26 евро /сто и две евро и двадесет и шест цента/ за настоящата инстанция. Съдебни разноски следва да бъдат присъдени и в полза на заинтересованата страна К. И. Х., който е поискал присъждането им в размер на 1000 лв., равностойни на 508,41 евро, и е представил договор за правна защита и съдействие за посочената сума.

Съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал. 2, възнаграждението е 1000 лв. или 508,41 евро /петстотин и осем евро и четиридесет и един цента/, поради което претендираният размер не е прекомерен. Поради това и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 62 състав, РЕШИ: ОТХВЪРЛЯ жалбата на "Електроразпределение Юг" ЕАД, ЕИК[ЕИК],

срещу Решение № Ж-1076/03.12.2025 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране. ОСЪЖДА "Електроразпределение Юг" ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сумата от 102,26 евро /сто и две евро и двадесет и шест цента/ юрисконсултско възнаграждение. ОСЪЖДА "Електроразпределение Юг" ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати на К. И. Х. с ЕГН [ЕГН] от [населено място], ул. Меден рудник, №78, вх.3, ет.1, ап.39 сумата от 508,41 евро /петстотин и осем евро и четиридесет и един цента/ адвокатско възнаграждение. Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните. СЪДИЯ